

Document	Beoordeling rapportage en Archeologisch Advies
Plangebied	Cornelis Kuinweg 15, Andijk, gemeente Medemblik
Adviesnummer	21019
Archisnummer	4931550100 (bureau), 4931567100 (boor)
Opsteller	C.M. Soonius (regioarcheoloog) & B.C. ter Steege (senior archeoloog)
Datum	11-02-2021

Advies	Het bureauonderzoek is aangepast op basis van opmerkingen bij het conceptrapport. Resultaten van het booronderzoek worden niet voldoende uiteengezet. De veronderstelde diepe verstoring is zeer atypisch voor de omgeving van het plangebied. Het advies 'Vrijgave op basis van een verkennend booronderzoek' wordt niet overgenomen. Dubbelbestemming Waarde-Archeologie handhaven.
Vervolgtraject	Aanleveren palenplan en wijze van bouwrijp maken om te toetsen of dit archeologievriendelijk is. Als dit niet het geval is: nader archeologisch onderzoek om tot een waardestelling te komen.

Beoordeling rapportage en Archeologisch Advies

1. Inleiding

Op verzoek van de gemeente Medemblik (contactpersoon: dhr. M. van Marle) is het archeologisch onderzoek beoordeeld dat in december 2020 is uitgevoerd door MUG. Het onderzoek bestond uit een bureau en booronderzoek en is uitgevoerd vanwege de uitbreiding van een bouwvlak naar 2 ha en de bouw van en loods en een kas. Het plangebied heeft een omvang van 2 ha. De loods wordt mogelijk voorzien van een dicht palenplan (1 paal per 6 m²). Het archeologisch onderzoek heeft de titel: "Archeologisch bureau- en booronderzoek Cornelis Kuinweg 15 te Andijk, gemeente Medemblik (NH)"¹

In het bestemmingsplan buitengebied staat aangegeven dat dergelijke uitbreidingen van het bouwvlak worden getoetst door middel van het vervaardigen van een archeologische quickscan.² Onduidelijk is waarom hier geen gebruik van is gemaakt.

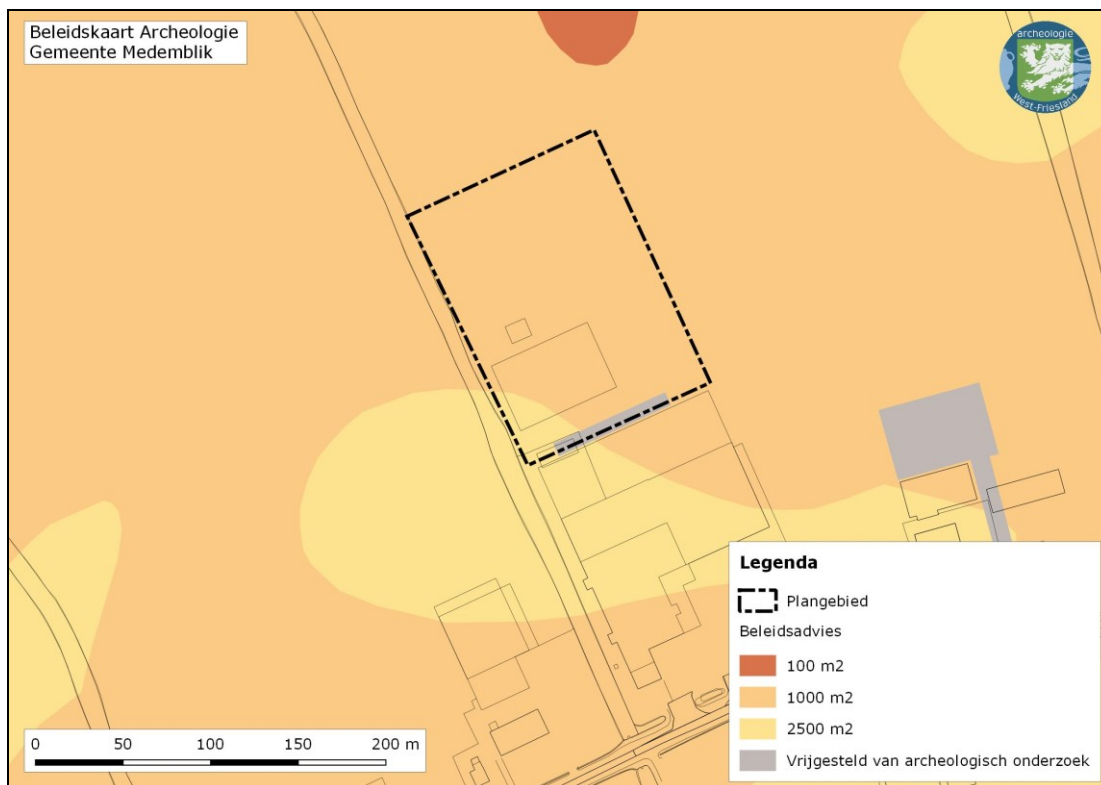
Archeologie West-Friesland heeft voor de gemeente Medemblik een beleidskaart archeologie opgesteld.³ Deze beleidskaart is op 28 februari 2019 vastgesteld. Op de beleidskaart archeologie is aangegeven waar de bekende archeologische waarden zich bevinden en welke archeologische

¹ De Roller 2021.

² Rho 2018: NL.IMRO.0420.14410105-VA01.

³ Soonius & van Leeuwen 2018.

verwachtingen er zijn (afb. 1). De waarden en verwachtingen zijn gecombineerd met een beleidsadvies per zone. Voor de beleidskaart zijn onder andere gedetailleerde bodemkaarten gebruikt om de archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie nader te specificeren (afb. 2).

Afbeelding 1. Ligging plangebied op de beleidskaart archeologie.

Afbeelding2. Ligging plangebied op de vereenvoudigde bodemkaart van het Grootslag.

Afbeelding 3. Cirkelvormige structuren zichtbaar op een luchtfoto (rode pijlen). Deze structuren liggen net ten noorden van onderhavig plangebied (bron: De Vries-Metz 1993, 15W-9-4 LU-DI 6775).

2. Beoordeling rapportage

Het bureauonderzoek is op verzoek van Archeologie West-Friesland aangepast aan de laatste stand van kennis. Hiervoor zijn door Archeologie West-Friesland de volgende bronnen en kaarten aangeleverd:

- Beleidskaart archeologie (afb.1);
- Bodemkaart van Ente (afb. 2);
- Luchtfoto's van W.H. Metz (afb. 3);
- Kadastrale minuutkaart 1826 en Ingrepenskaart RVK Grootslag;
- Recente relevante literatuur .⁴

De meeste aangeleverde bronnen zijn verwerkt in het bureauonderzoek. Opmerkingen hieronder betreffen de gekozen onderzoeksmethode en de resultaten van het booronderzoek.

Pagina 12: Paragraaf 2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de hoge archeologische verwachting is de gekozen onderzoeksmethode niet geschikt vanwege het ontbreken van een duidelijke vondstlaag.

Afbeelding 4. Werkput 1 op Cornelis Kuinweg 17 in Andijk. De sporen tekenen zich af direct onder de bouwvoor die ca 30 cm dik is.

Hoofdstuk 3: booronderzoek

De boorbeschrijvingen laten heel diep vergraven profielen zien. Op de boorpuntenkaart (bijlage 2 in het rapport) wordt voor twee boringen een slootdemping als verklaring gegeven. De overige boringen hebben volgens de onderzoeker een verstoord profiel dat varieert tussen 65 en 180 cm. Mogelijk is hier een interpretatiefout gemaakt. In geen enkel proefsleuvenonderzoek of opgraving in West-Friesland, waarin resten uit de bronstijd zijn aangetoond is een dergelijk diep verstoorde

⁴ Zie bronnen onder aan dit document.

opbouw waargenomen. De meeste resten liggen onder een recente bouwvoor van ca. 30 cm dik.. Een potentieel leesbaar vlak tekent zich in de regel af direct onder de bouwvoor (zie afb. 4)

3. Conclusie & advies

Op basis van het uitgevoerde bureau- veldonderzoek is nog onvoldoende inzicht verkregen in de mate van verstoring van het plangebied en de invloed hierop op de aanwezige archeologische waarden. De op de boorpuntenkaart (bijlage 2) aangegeven verstoring wordt als zeer onwaarschijnlijk gezien. De gekozen onderzoeksmethode is niet geschikt om tot een goede waardestelling te komen. De dubbelbestemming Waarde-Archeologie dient vooralsnog te worden gehandhaafd. Deze is opgenomen om behoud van de archeologische waarden te beogen. Niet alle bodemingrepen in het landelijk gebied zijn schadelijk voor het bodemarchief. Dit is verwoord in het bestemmingsplan en de hierin voorkomende regels Waarde-Archeologie (bijlage 1).

Vanuit het gemeentelijk beleid wordt geadviseerd om archeologie-vriendelijk te bouwen, dat wil zeggen de bodem niet onevenredig te verstoren. Een archeologie-vriendelijk bouwplan kan worden getoetst door Archeologie West-Friesland en dient te worden goedgekeurd door de gemeente.

Een niet archeologie-vriendelijk bouwplan houdt in dat de huidige situatie van de bodem zal worden verstoord tijdens het bouwproces. Onder bodemverstoring wordt in deze situatie onder andere verstaan:

- afgraven van de bovengrond ten behoeve van het bouwrijp maken van de gronden;
- het aanbrengen van een dicht gesteld palenplan;
- bodemsaneringen, tijdelijke uitplaatsing van vervuilde grond;
- het graven van sloten en andere ingravingen.

Ligt het in de planning om één of meerdere van bovenstaande bodemversturende werkzaamheden tijdens het project uit te voeren, dan wordt het bouwproject als niet archeologie-vriendelijk geclassificeerd en dient nader archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Het bouwplan kan op basis van het aangeleverde nog niet als archeologievriendelijk worden beschouwd. Het verplaatsen van de kas zal naar verwachting weinig schade toebrengen aan het bodemarchief. De loods zal onderheid worden met een onderlinge afstand tussen de palen van 2,4 m (mededeling MUG).

Aangezien er nog geen definitief palenplan beschikbaar is, is het momenteel niet mogelijk een eenduidig advies uit te dragen. De archeologie-vriendelijkheid van het plan kan pas worden beoordeeld als bekend is hoe precies gefundeerd gaat worden en hoe ver de palen uit elkaar komen te staan. Zodra meer gegevens beschikbaar zijn over de bouwplannen, dienen deze te worden voorgelegd aan Archeologie West-Friesland (06-25272867/c.soonius@hoorn.nl).

Relatie met IVO-P Cornelis Kuinweg 17⁵

Alhoewel de ruilverkavelingswerkzaamheden het oorspronkelijke loopvlak heeft aangetast blijft de hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de bronstijd gehandhaafd. Indien zich hier huisplaatsen of grafheuvels in de ondergrond bevinden kunnen deze 'afgetopte' resten nog informatie bevatten die tot kenniswinst leiden. Door middel van een proefsleuvenonderzoek is tamelijk eenvoudig vast te stellen of binnen het plangebied een huisplaats aanwezig is. Op het nederzettingsterrein in Enkhuizen – Kadijken lijkt aardewerk zich voornamelijk te concentreren in en rondom huiserven. Voornamelijk de huisgreppels bevatten relatief veel aardewerk.

Bij het proefsleuvenonderzoek aan de Cornelis Kuinweg 17 zijn alleen percelingsgreppels aangetroffen. Het plangebied Cornelis Kuinweg 17 bevindt zich in het agrarische areaal van een

⁵ Leek 2018.

bronstijdnederzetting. Er bestaat een reële kans dat binnen onderhavig plangebied zich één of meerdere huisplaatsen bevinden.

In het Programma van Eisen van het proefsleuvenonderzoek dient dit duidelijk uiteengezet te worden met gerichte onderzoeksvragen.

4. Bronnen

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Grontmij, 1973. RVK 'Het Grootslag' Blok 74 Blad III. Bestek I, Dienst 1973. Ingrepenkaart. Tekeningnummer NH5 60278-22.

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Andijk, sectie B, genaamd Ooster Dijk, Derde Blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Leek, J., 2018. Proefsleuvenonderzoek aan de Cornelis Kuinweg 17 te Andijk. *West-Friese Archeologische Notities* 33. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Metz, W.H., 1993. *Luchtfoto-archeologie in oostelijk West-Friesland: mogelijkheden en resultaten van archeologische remote sensing in een verdwijnend prehistorisch cultuurlandschap*. Proefschrift.

Roessingh, W. & E. Lohof, 2011. Bronstijdboeren op de kwelders. Archeologisch onderzoek in Enkhuizen – Kadijken. *ADC-Rapport 2200/ADC Monografie* 11. ADC-ArcheoProjecten, Amersfoort.

Rho, 2018. Toelichting Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Medemblik (vastgesteld 22-02-2018) NL.IMRO.0420.14410105-VA01 (www.ruimtelijkeplannen.nl)

Roller, G.J. de, 2021. Archeologisch bureau- en booronderzoek Cornelis Kuinweg 15 te Andijk, gemeente Medemblik (NH)

Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2018. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 6. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Westfries Archief

Bijlage 1. Dubbelbestemming uit bestemmingsplan

Artikel 48 Waarde - Archeologie 3

48.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud van de aldaar in of op de grond aanwezige archeologische waarden.

48.2 Bouwregels

48.2.1 Omgevingsvergunning voor het bouwen

Voor bouwwerken waarbij grondroerende werkzaamheden over een oppervlakte groter dan 500 m² en dieper dan 0,40 m onder het maaiveld plaatsvinden moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, zijn aangetoond dat:

- a. geen archeologische waarden aanwezig zijn; dan wel
- b. dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; dan wel
- c. dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten kunnen worden verstoord.

48.2.2 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen

Indien blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen kunnen worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorwaarden worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg.

48.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

48.3.1 Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op de gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

- a. het aanbrengen van diepwortelende beplanting of bomen over een groter oppervlak dan 500 m²;
- b. het rooien of vellen van houtopstanden over een groter oppervlak dan 500 m²;
- c. de aanleg van verhardingen met een groter oppervlak dan 500 m² en op een grotere diepte dan 0,40 m;
- d. het afgraven, ophogen of egaliseren van gronden met een groter oppervlak dan 500 m² en op een grotere diepte dan 0,40 m;

- e. het graven, verbreden of dempen van sloten alsmede het aanleggen en intensiveren van drainage over of met een groter oppervlak dan 500 m² en op een grotere diepte dan 0,40 m;
- f. het in de grond brengen van voorwerpen over een groter oppervlak dan 500 m² op een grotere diepte dan 0,40 m;
- g. het verrichten van graafwerkzaamheden over een groter oppervlak dan 500 m² en dieper dan 0,40 m;
- h. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur over een groter oppervlak dan 500 m² en op een grotere diepte dan 0,40 m.

48.3.2 Uitzondering

Het bepaalde in 48.3.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. het normale onderhoud, gebruik en beheer betreffen, waaronder begrepen het vervangen van drainagewerken en het sleufloos draineren;
- b. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
- c. in het kader van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen worden uitgevoerd, mits verricht door een daartoe bevoegde instantie.

48.3.3 Toetsingscriteria

De in 48.3.1 genoemde omgevingsvergunning wordt slechts verleend, mits:

- a. is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, dan wel;
- b. is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad, dan wel;
- c. is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en/of werkzaamheden kunnen worden verstoord.

48.3.4 Voorwaarden omgevingsvergunning

Indien blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en/of werkzaamheden kunnen worden verstoord, kunnen één of meerdere van de volgende voorwaarden worden verbonden aan de omgevingsvergunning:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg.

48.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen door de bestemming 'Waarde - Archeologie 3' geheel of gedeeltelijk te verwijderen indien op basis van archeologisch onderzoek door een archeologisch deskundige is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.